

ĐI QUA KIẾP NGƯỜI

TRẦN CẨM QUỲNH NHƯ

*Nào hiểu đâu thiên lương lúc mờ, lúc tỏ,
vì hiện thân chốc chốc mỗi hư huyền,
sớm rồi sớm nhớ màu xiêm mặc khách,
vũ đài kia ai tỉnh với ai mê?*

*Sao chẳng biết hình hài là có, là không?
Nhưng trường mộng đêm đêm hằng thấp thoáng,
ngày lại ngày thương nét mặt nhân gian,
thế sự ấy nên cười hay nên khóc?
(Thần tượng - Đinh Hùng)*

1. Nhẹ nhàng, bẽnh bồng, lãng đãng, và buồn mang mang. Đó là cảm giác khi tôi trôi lơ lửng phía trên trần cao nhìn xuống bàn mổ. Các bác sĩ nhìn nhau, ánh nhìn quen thuộc mỗi khi mọi cố gắng đều vô vọng. Nghe họ bảo nhau gan và lá lách bị va chạm quá mạnh đã nát bầy, xuất huyết nội nghiêm trọng, khi mổ máu

không cầm. Máu đỏ thắm màu đỏ hồng nhung, máu vương vãi be bét, máu nhều giọt chảy tong tong, máu đọng vũng nhớp nháp làm nổi bật nền drap trắng rợn... Sao một người ốm yếu như tôi lại có thể có nhiều máu đến vậy nhỉ? Hiện thị máy đo nhịp tim títt títt đi thẳng một đường dài cô độc. Sau mấy mũi khâu sơ sài khẹp ổ bụng của người bác sĩ trẻ măng, cô y tá nhanh nhẹn kéo tấm drap trắng qua đầu tôi, y như trong phim, là lời tuyên bố đồng dạng con người này đã thôi làm người.

*Liều bển dài xanh bụi cuốn mờ,
Người đi sâu có lệ như tơ?
(Vũ Hoàng Chương)*

Ngoài phòng chờ, chồng tôi, con trai tôi, và đứa bạn thân òa khóc. Tôi nghẹn ngào nói vào tai từng người, cố gắng đùa để làm nhẹ nỗi đau: "Hai cha con cứng rắn lên, sẽ không còn ai hầu miếng ăn giấc ngủ, nhưng bù lại sẽ thoát khỏi cảnh cứ bị cảm râm: Cha con mày ăn uống bầy hầy quá, và : Bàn học thẳng khí sao giống chuồng heo"... Và : "Bạn hiền ơi, vậy là Tết này tao sẽ không còn gói bánh chưng tặng mày nữa rồi, và sẽ không còn ai "lý luận phê bình mỹ thuật" cho các họa phẩm sắp triển lãm của mày, cũng sẽ không còn ai đêm mất ngủ viết hăm bà lằn rồi đề mấy đứa bạn già ra bắt đọc... Adieu!".

Vậy là không phải mộng nữa rồi. Chợt nhớ mấy câu thơ Đinh Hùng (sao mình mãi thích mấy câu thơ buồn thê thiết đến vậy, và phải chăng những câu thơ đó đã vận vào đời mình như một thứ khẩu khí đoạn trường???)

*Nàng nằm mộng một đêm hè dưới nguyệt,
Nụ cười buồn lay động ánh trăng sao.
Xa nắm mộ chúng ta cuồng dại hết,
Để yêu tà về khóc dưới trăng sao...
(Mê hồn ca)*

Tôi theo gió lướt băng ngang sân bệnh viện, cơn gió bất thường cuốn theo bao nhiêu là lá vàng và bụi bặm... Tôi muốn đi lang thang đâu đó một chút. Khi còn sống, bệnh tật và bồn phận cứ níu lấy chân tôi ở mãi một nơi. Tôi cũng không muốn ở lại để nghe mãi những tiếng khóc uất nghẹn đau lòng. Cuộc đời tôi há chẳng phải đã có thời gian dài đầy ngập tiếng nấc u ần đó sao!

Nắng hè oi gắt đến tận chiều. Chưa đến lúc tan sở nhưng người ta ở đâu mà nườm nượp! Những người đi bộ dễ dàng đi xuyên qua tôi, bỏ lại tôi trên vỉa hè ngẩn ngơ tìm mãi bóng hình mình trong những tấm kính cửa hàng. Tôi chợt nhớ một phim ma Nam Hàn đã tạo ra nhân vật ma tội nghiệp của mình buồn bã đứng ở bên kia tấm gương nhìn ra thế giới loài người thân quen mà xa lạ, thấy mọi hàng chữ đều in ngược. Nhưng tôi không phải là ma gương, tôi chỉ đột ngột ra đi sau một tai nạn thảm khốc và *bình thần nhận ra mình đã chết, lòng không xao động hốt hoảng, có lẽ do lúc còn sống tôi đã nghĩ ngợi quá nhiều về cái chết của mình*. Khi chú ý nhìn đèn đường để băng qua bên kia, tôi chợt phì cười. Chẳng phải mình đã được giải phóng - *một sự giải phóng rất đúng nghĩa* - khỏi thân xác u trệ bệnh tật rồi đó sao? Thế là cứ thênh thang bước, nghênh ngang bước, mặc

cho những xe hơi loang loáng, những xe tải hạng nặng chạy xuyên qua, óc liên tưởng đến chú chuột Jerry bị bấm bị mèo Tom ác độc đập dẹp dẹp bằng cây cán bột bột tổ bố, mà vẫn tỉnh bơ đứng dậy chạy lon ton...

2. Khi thành phố lên đèn, tôi dừng bước trước từng căn nhà, nhìn gia đình người ta vui vẻ cùng nhau bên bữa cơm chiều... Kia người thiếu phụ mơn mõi chờ chồng bên bữa cơm đã nguội lạnh trong căn biệt thự sang trọng ; ở một khu nhà lá tồi tàn, một bà cụ lợm khộm bưng cây đèn dầu leo lét ra đặt trên chiếc giường tre ọp ẹp, ngồi nhai tóp tép chén cơm nguội với mấy con cá cơm đen kho lỏng bỏng. Ở một nơi xa hoa khác, những cô gái trẻ ăn mặc khêu gợi đổ bia rượu như suối, uốn ẹo như những con rắn yêu kiều bên những đại gia luống tuổi thô kệch nhưng hếch hạc hào phóng... Và kia đứa nhỏ còm cõi nằm còng queo trên ghế đá công viên lạnh ngắt, hai cánh tay héo quắt đầy những vết bầm, miệng ú ớ mơ bị người ta vây đánh vì trộm thức ăn ban chiều. Những quán nhậu ven đường đông nghẹt không một ghế trống, tiếng dô dô lè nhè ầm ỉ. Người đàn bà lồi thối léch thếch gánh trứng cút, bánh phồng tôm đứng bên bàn nhậu nài nỉ bằng lòng kiên nhẫn phi thường, chịu đựng tiếng đũa xua, tiếng chửi thề bằng gương mặt hết sức phẳng lặng an nhiên, xem đó như là một phần tất yếu của cuộc sống tha phương ...

Những thái cực dung rủi thường xuyên đến nỗi mọi người đều thấy bình thường. Mạnh ai nấy sống, mạnh ai nấy lo thân, và mạnh ai nấy giẫm đạp lên kẻ khác để đoạt lấy mọi thứ về mình... Haizz... nhìn đâu sao cũng thấy "vỡ đê đạo đức, vỡ đê đức tin", vỡ mọi thứ... Ma cũng buồn sao nhỉ??? Một nỗi buồn mênh mang...

*...Những hòn sỏi lăn đi rất chậm
Chuồn chuồn bay không biết tới nơi nào
Con kiến bé có bao giờ lặn đạn
Lúc đi về trong cổ lục chiêm bao*

*Em sẽ bỏ lại đằng sau em bỏ
Những nỗi đời về ở giữa nhân gian
Ta sẽ tạo lại mối tình sâu bọ
Về hư vô vĩnh viễn bóng buông màn
(Trò chuyện – Bùi Giáng)*

3. Bước chân của một phụ nữ cả đời quần quanh bên gia đình lại đưa tôi về xóm cũ. Đầu ngõ, một đám "bà tám" đứng chụm nhum tán chuyện. Tôi dừng lại lắng nghe và chợt khám phá mình là nhân vật trung tâm của câu chuyện buồn đưa lên.

- Tội nghiệp cô giáo, chết thiệt là oan uổng!
- Thăng Bin nhà tui nó buồn quá trời, nó nói quen học với cô mấy năm nay rồi, giờ không muốn học với người khác.
- Thôi cổ chết yên phần cổ, chớ sống mà bệnh tật đầy mình cũng khổ. Không gặp thì thôi, cứ hễ gặp là thấy thằng con chớ đi khám bệnh, sống vậy chết sướng hơn!
- Để tui qua vái cổ, gọi cổ đem bệnh của ba xấp nhỏ về dưới luôn giùm.

- Bà thiệt "dô diêng"... Hồng gọi gì, đi gọi bệnh. Coi chừng cổ sùng, tối cổ về kéo giò cho coi!

Cả đám ré lên, người này đánh người kia bốp bốp vì "miệng mồm ăn mồm ăn muối". Tôi phì cười, muốn tới vỗ vai bảo mấy bà ơi tui đứng đây nè, tui nghe hết rồi đó nhe. Nhưng tôi đang không có tâm trạng đùa vui, và cũng không làm được cái việc chạm tay vào người sống, nên tôi lướt nhanh qua họ về nhà. Nghe sau lưng cả bọn kêu ơi ơi thôi về mấy bà ơi, gió đêm thổi ớn lạnh quá.

Tối nay, lẽ ra tôi đang dạy học ở phòng trong, trong khi chồng tôi đang giảng bài oang oang ở phòng ngoài. Còn thằng nhóc như thường lệ, nó ngồi như mọt rế trước màn hình máy tính, rì mọ lập trình hay làm web cho người ta tới khuya... Một mắc xích đã rời ra. Mọi thứ đảo lộn... Tôi đến bên chồng tôi đang lã người trên chiếc ghế dựa, hôn lên mái tóc điểm bạc của anh, thương yêu dâng tràn khi thấy gương mặt anh bàng hoàng, suy sụp, già cỗi với bao nhiêu đường nhăn sâu trên trán, mái tóc trắng rũ rượi. Rồi đây nhớ em, có bao giờ anh đọc thầm câu: *"Đập cổ kính ra tìm lấy bóng, Xếp tàn y lại để dành hơi..."*? Ông xã ơi, cảm ơn anh người đàn ông của gia đình. Bên anh, em đã rất bình an và hạnh phúc...

Vuốt mái tóc rối bời của đứa con trai hiền lành đang ngồi bó gối một góc phòng, gương mặt chưa hết vẻ hoảng loạn trước mắt mát quá đột ngột, lòng tôi quặn đau. Tội nghiệp con tôi, nó mới vừa mất đi không chỉ người mẹ đầy lo toan, mà còn người cố vấn thân thiện, và người bạn tri kỷ tâm giao .. Rồi đây ai người "quân sư" cho con những chuyện khó xử, ai người hay suy nghĩ cùng một nhịp với con, cũng sẽ không còn cảnh hai mẹ con chọt phá lên cười vì thần giao cách cảm : "Mẹ con mình sao giống chị em sinh đôi!". Sẽ không còn bị Bố ngạo : "Mẹ con mày sao giống như Khổng Minh và Châu Du cùng viết chữ "Hỏa" vô lòng bàn tay!". Con trai, con đã trưởng thành rồi, đã đủ lông đủ cánh rồi, cuộc sống tốt đẹp đang chờ con phía trước. Nhớ đừng lười ăn, nhớ đừng thức quá khuya. Đêm khi nghe tiếng khánh lạnh canh ngoài hiên, đó là mẹ thoáng về nhắc con đi ngủ. Sao lạ, cái bọn IT cứ khoái làm việc về đêm là sao hở?

Khuya lắm rồi. Không còn ai đến chia buồn. Trước đây khá nhiều năm tôi đã làm giấy hiến xác cho Đại học Y Dược, nên không có đám tang, xác được đưa thẳng vào khu ĐH. Giờ căn nhà đều hiu vắng lặng đến rợn người. Trong khoảng thời gian dài bằng một ý nghĩ, tôi đã có mặt ở phòng thực tập giải phẫu của trường Y. Là tôi đây sao? Nằm dập dềnh trong một hòm kim loại lớn tỏa mùi hóa chất nồng nồng, gương mặt tôi trắng bệch, mái tóc dài rập rờn màu nâu nhạt, môi tím tái, *đôi đầu chân mày cau cau như những lo âu phàm trần chưa rời khỏi nên thân xác vẫn chưa cảm nhận được sự bình an nơi cõi vĩnh hằng. Ngay cả trong giấc ngủ cuối cùng dài nhất một đời, sao mình vẫn còn nặng lòng lo lắng mọi bề?* Ờ ờ, rồi đây cha con nó ăn uống làm sao ta? Sẽ không còn ai dẽ xương cho món cá chiên, ông xã sẽ bị mắc xương khọt khẹt hoài cho coi. Ai mỗi miệng nhắc thằng nhóc uống sữa khuấy sẵn để tủ lạnh mỗi ngày. Không còn ai ủi đồ thẳng tắp, thằng nhóc sẽ giữ cái áo thun mới giặt cái phạch rồi tỉnh bơ mặc đại ra đường! Cũng không còn ai hớt tóc cho hai cha con (mình cứ đòi "truy lãnh" tiền

hót tóc mấy chục năm nay hoài, nhưng cha con nó cứ cười hè hè rồi tiếp tục "quịt"! Ai chữa bệnh cho con cá chép Nhật, mập ú mà cứ bị nám vẩy hoài. Giàn sử quân tử sẽ rũ lá vì cần tưới mỗi ngày tới ba lần. Mấy chậu vạn niên thanh lâu lâu phải xịt rây nếu không sẽ vàng lá. Còn nghĩ thương con nhỏ bạn bắt đực chỉ ở CT, nó có mình mình qua lại thơ từ, giờ mình đi rồi nó biết tâm sự những buồn-bệnh-bực với ai... Rồi mấy con bạn già dễ thương của mình nữa chớ, cái bọn chúa lười không bao giờ gõ mail thăm mình nhưng cứ đòi mình mail hoài cho tụi nó! Giờ tụi bây có muốn gõ cho tao cũng không được nữa rồi, mấy đứa bạn già thương mến của tao ời! ...Và rồi tượng Phật Bà nhỏ xíu của mình ai sẽ cúng kiến lau chùi, vì ông xã đạo Công giáo, còn thằng nhóc thì chẳng quan tâm tới đạo nào. Rồi lại nghĩ, mình vốn nhút nhát khờ khạo, lại cư xử vụng dại nên có lẽ từng làm nhiều người phật ý, làm cách nào đi vào trong mơ của từng người để xin lỗi? Chà chà, tới bây giờ sao mình vẫn còn lo nghĩ quá nhiều thứ, đã đến lúc buông xả đi mà!!!

Quý thời gian của một hồn ma thật nhiều đến phát sợ! Ngày không phải làm việc, đêm không phải ngủ nghỉ. *Ước gì mình có thể dùng khoảng thời giờ này để làm tiếp những gì lúc còn sống chưa làm kịp.* Mình còn định khi nào về hưu sẽ học lên nữa kia mà. Thằng nhóc cũng hứa sau này con có tiền sẽ nuôi mẹ học tiến sĩ...

Đời sống chỉ quẩn quanh trong ngôi nhà bé tí gần ba mươi năm, cái nơi mà lúc còn sống tôi vẫn thường cần nhân sao nó nhỏ như lỗ mũi con chuột, vậy mà giờ đây, trong khi chồng con tôi đang thiếp đi trong cơn mê nặng nề sau mấy ngày dài vất vả và đau đớn, tôi lại âm thầm lướt từ góc bếp lên tận căn gác ván, lưu luyến không rời, *sao chỗ nào cũng thấy đầy ngập thương yêu!* Kia là bộ nôi rất đẹp mà thằng nhóc đi siêu thị sắm cho mẹ ngay khi được lãnh tháng lương đầu tiên. Còn đây khung cửa sổ rộng nhìn về hướng Đông ngày ngày hứng nắng sáng vàng ươm cho con chích chòe tắm nắng xòe xòe hai cánh điệu dàng, về đêm ánh trăng chảy tràn vào để tìm tôi bồi hồi ngâm nga câu "Nguyệt lai môn hạ nhàn"... Và đây hàng vạn niên thanh xanh mướt, kỷ niệm những ngày hai đứa mới quen, tôi tặng anh một đoạn thân nhỏ về ương, cây nảy mầm đơm bụi xum xuê... Mấy mươi năm trôi qua, bao nhiêu cây kiểng đã trồng, đã đổi thay, đã tàn lụi, nhưng "vạn niên thanh" ngoài hiên vẫn "ngàn năm xanh", như mỗi nhân duyên của hai đứa tôi, không nồng nhiệt đắm say mà đơn giản đầm thắm...

Em đã về chưa?

Em sắp về chưa?

Trăng sao tắt, ngọn đèn mờ,

Ta nằm rỏ lệ khóc thơ gọi hồn.

(Gửi người dưới mộ - Đinh Hùng)

4. Trời vừa rưng. Tôi lững lờ trôi ra thình không man mát hơi sương để tận tay ôm lấy những đám mây mềm mại trắng nõn, thứ xa hoa mà ngày thường ít khi được ngắm, vì đời sống quá bận bịu lo toan, và vì các cao ốc bốn bề che chắn... Trời xanh sâu lắng... Bây sẽ nâu lúu ríu chăm chỉ bắt đầu một ngày dài kiếm ăn trên đôi cánh nhỏ. Ý nghĩ đưa tôi băng qua mấy trăm cây số về thăm mộ Ba Má

tôi nơi góc vườn nhà Nội. Ở đó, thấp thoáng vài linh hồn xa lạ đầy nghi ngại ẩn hiện sau vòm tre gai, nhưng tôi không gặp Ba Má. Có lẽ từ lâu hai người đã bắt đầu kiếp mới ở nơi nào rất xa... Hai ngôi mộ sài với hàng gạch thẻ viền quanh long lở. *Vợ chồng con trai đầu một đại điền chủ nhưng lại gởi mớ xương tàn nơi đây, u tịch và hoang phế...* Ờ, lâu quá rồi. Ba Má đâu muốn quần quanh để nhìn ruộng bèo bề của mình giờ thiên hạ chia năm xẻ bảy, đâu muốn nhìn lại căn biệt thự của mình nay ra vào những gương mặt xa lạ, cũng đâu muốn thấy mấy nhà máy xay lúa, nhà máy nước đá của mình giờ đã đổi chủ, thay da đổi thịt, máy móc hiện đại, nhà xưởng mở rộng... với những ông giám đốc mới, bệ vệ, miệng phì phèo điệu xì gà La Habana, tay xách cặp táp to xù, đi xe hơi và có riêng nữ thư ký "chân dài". Các công nhân không biết có ai còn nhớ tới Ba tôi, người chủ cũ cao lớn điềm đạm, lúc nào cũng áo sơ mi tay manchette chững chạc như một nhà giáo, nhưng cũng sẵn sàng lăn lưng ra làm khi thiếu người, y như một công nhân thực thụ...

Một đàn se sẻ ríu rít sà xuống chung quanh mộ Ba Má tôi, tiếng lít chít vụng về nhưng vui tai, cảnh sinh động duy nhất quanh đây. Một vài đũa thoáng nhìn tôi, mắt tròn nghiêng nghiêng, chiếc mỏ ngắn ngắn thật dễ thương. Sẻ ơi, có thấy tao không? Cả đàn ào đi nhanh như lúc đến. Chúng nó không để ý đến tôi *một linh hồn cô độc và u ẩn, bị mắc kẹt giữa hai thế giới phàm trần và âm cảnh*, đang nương theo mấy chùm lá lụa xanh mượt phẩy nhẹ trong gió, mệnh mang buồn khi nhìn về đôi khuôn mộ hoang tàn... Vòm tre gai đang nở hoa, những bông hoa um tùm, xám xịt, nhọn hoắc, cứng đờ. Tôi nhớ ngày trước Ba tôi có lần nói tre ra hoa là tre sắp chết, *một cái chết bi tráng vì cả tre lẫn hoa đều chọn cái chết đứng, không ngã rạp uơu hèn, không rụng xuống bùn nhơ, không bị lụy ủy mị, không gọi lòng cảm thương...*

Ba Má ơi, thôi con vĩnh biệt Ba Má nhé. Mong hai người đừng sinh vào những gia đình giàu có như gia đình Nội Ngoại xưa kia nữa, vì những đứa con sinh ra trong nhung lụa sẽ khổ gấp trăm gấp ngàn lần người thường một khi đất trời xoay chuyển. Con chỉ mong Ba Má một cuộc đời mới bình an, và bình thường...

5. Từng giọt lộp bộp tóe long lanh trên đất cằn xơ xác hãy còn vương vài sợi nắng vàng hanh. Mưa! À, cơn mưa ngày xưa đây mà! Mưa ơi, nhớ tôi không? Cô học trò khờ khạo vì hoàn cảnh nghiệt ngã phải nghỉ học đi làm ruộng ngày xưa đây mà! *Cô nhỏ mong manh cả thể chất lẫn tâm tư nên bao giờ lủi thủi trong mưa cũng giọt ngắn giọt dài khóc đời không đẹp như mơ...* Mưa vẫn lạnh lùng và gió vẫn hoang tàng như ngày nào khi nó đổ tràn thừa ruộng vừa mới bón phân ban chiều và vùi dập chẳng chút xót thương những nhánh lúa non mơn mơn xanh đến tả tơi lã ngọn. *Và rồi, tôi, linh hồn tuy già cõi nhưng cõi lòng vẫn non trong mỏng mảnh nên lại rơi nước mắt khóc cho đời mình sao quá mong manh và vô nghĩa...* Nước mắt phải chăng đôi khi cũng trở thành định mệnh?

*Mắc sinh tử ước thề khó diệt,
Tàn thịnh xương mệnh kiếp khôn sai,
Về đây! Từ cửu trùng đài,
Gió âm ty lạnh hình hài thế gian.*
(Đinh Hùng)

... Nhưng cũng hay thật, ngày nào mưa là trở lực, mưa là nhân chứng cho bao kỷ niệm buồn, thì giờ đây tôi lại có thể dang tay trôi nhẹ trong từng giọt mát lạnh, trông thấy mình trong từng giọt trong ngần, và để mặc gió đẩy đưa đến nơi nào thì đến... Mưa trắng xóa bạt ngàn trải rộng từ Sóc Trăng đến tận Cần Thơ. Kia cô bạn tôi ủ rũ như cánh hoa buồn ngời sau tử kính cửa hàng, mắt nhìn mưa rưng rưng. Nơi có đang nhớ tao? Mong mấy những ngày còn lại bình an thư nhàn...

Tôi la đà đáp xuống nghĩa trang Từ thiện Cần Thơ u ám trầm mặc dưới màn mưa. Ba mươi bảy năm về trước, nghĩa trang còn nhỏ xíu, bé T. út ít đáng thương nhà tôi lúc đó mới chín tuổi đã vào yên nghỉ nơi này, dãy mộ cuối cùng tiếp giáp rào gai, bên kia là đất ruộng. Giờ đây khu nghĩa trang mở ra bát ngát ngút ngàn, không còn nhận ra được chốn cũ. Tôi quay sang những chiếc bóng cũng trong suốt vật vờ như tôi : "Bạn ơi, có biết mộ THT chín tuổi ở đâu? Những cái lắc đầu hờ hững. Sao vậy? Ma cũng vô cảm như người? Vậy là cháu tôi cũng không còn nơi đây... Thương thằng bé tiếng cười giòn giã và ánh mắt thơ ngây trong vắt. Bỗng nó thoát ra đi trong sợ hãi và bản loạn, đột ngột đến những người lớn thẳng thốt bàng hoàng vì nỗi đau chiếc lá rụng lúc còn chưa kịp xanh vào một ngày đen tối... Ừ thì con đi. Kể từ ngày ấy, dì N luôn bắt mình nghĩ rằng cái chết của con biết đâu là cả một sự bắt đầu tốt đẹp, rằng con chỉ muốn dạo chơi nơi trần gian này vài năm ngắn ngủi, rồi con lại về nơi con ở, khắp nơi toàn nhạc và hoa... Mà gẫm lại, đôi khi cái chết lại vẹn toàn và thanh thản hơn là kéo lê đời mình bao năm, gẫm lại mới thấy mình sống lâu chớ chưa hề sống nhiều...

6. Mưa đã tạnh. nắng chiều thoi thóp trên những rặng cây trĩu nặng những bóng hình lơ lửng. Tôi không muốn lưu lại lâu hơn nơi nghĩa trang quê nhà nên nương theo cánh cung mỏng trời ngũ sắc lướt về tìm thăm chị tôi nơi thành phố xa lạ, qua ba lần cửa khóa để nhìn lại chị vẫn gương mặt khắc khổ như ngày nào với đôi môi thâm và tròng mắt ngày xưa trắng dã sắc lạnh giờ đây đã mệt mỏi và tối sầm vì tuổi tác, nhưng tia nhìn vẫn sáng lên khi đêm từng bùm vàng nhả trong căn nhà nhỏ vắng lặng, bên cạnh chị nằm ngay ngắn một chồng cao ngất ngưỡng sổ tiết kiệm của nhiều ngân hàng khác nhau. Ôi bà chị khốn khổ của tôi! Bà chị chỉ hạnh phúc khi ngồi đếm tiền mà không cần tới tình thân gia đình. Ôi bà chị tội nghiệp của tôi, cả đời nhặt nhạnh bòn mót giành giật và đổ kỹ đến mù mắt cả người. Rốt cuộc tiền thì nhiều nhưng cuộc sống cô độc đến rợn người, ăn uống dè xẻn, quần áo lôi thôi vì sợ những người chung quanh biết mình có của. Cuộc sống không hề biết mở lòng, chỉ biết kết án và công kích, luôn ở thế thủ và nghi kỵ mọi người, không biết có làm chị mệt mỏi??? Thấy chị thoáng rùng mình, với lấy cái áo nỉ khoác vào, miệng lầm bầm : "Sao tự nhiên ớn lạnh vậy cà!". Đâu có gì tự nhiên, bà chị tội nghiệp của tôi ơi. Đây một hồn ma u buồn đang tựa sát bên chị như muốn tìm lại hơi ấm của tình chị em mà lúc còn sống nó không bao giờ có được... Ôi đã bao nhiêu đêm giao thừa tôi thêm một không khí tình thân bên gia đình chị em, những khi buồn phiền không người tâm sự chia sẻ, cả những lúc bối rối hoang mang cần người giúp ý kiến... Tôi cứ cay đắng hoài khi nghĩ đến bài thơ "Củ đậu nấu đậu" của Tào Thục : "Chữ đậu nhiên

đậu cơ, Đậu tại phủ trung khắp..." (Nấu đậu đun canh đậu, Đậu ở trong nồi khóc...). Ôi vì đâu nên nỗi !!!

7. Rời người chị xa lạ, tôi mơ hồ tìm đường gặp lại anh tôi. Đây khu nghĩa trang những người tù điều hiu hoang phé nơi bìa rừng, bia mộ ngã nghiêng, dây leo chằng chịt. Chơi vơi trong không gian nặng mùi tử khí, tôi lướt qua từng dãy mộ đất, hỏi thăm từng bóng hình chập chờn trong veo ủ rũ ngồi bên mộ mình để tìm lại anh tôi. Những cánh tay phơ phất chỉ về phía giữa nghĩa trang, nơi có một ngôi mộ không bia vô danh sụp lún, chung quanh đất đỏ ẩm ướt sau cơn mưa đọng vũng đỏ ngầu sủi bọt như máu tươi từ cơ thể thanh xuân nằm dưới huyết mộ rỉ tràn lên mặt đất. Anh tôi đã đi rồi, chỉ còn lại nơi đây nắm mồ chổng chơ hoang tàn. Ôi hoài công! Tôi vẫn mong chờ ngày gặp lại anh để chỉ hỏi một câu : "Vì sao anh chết?". Câu hỏi đó cứ âm ỉ mãi trong lòng tôi, mấy chục năm nay như một vết thương đã khép miệng nhưng mỗi khi nhớ tới vẫn còn rỉ rỉ máu. Anh đã trả hết nghiệp, đã giũ áo ra đi không lần nhìn lại. Sao tôi vẫn cứ muốn đào bới nó lên để tự làm lòng mình đau như dao cắt, xót như xát muối? Một con cắc kè từ đâu bỗng kêu lên giống già và ghê rợn. Mấy đóm lân tinh vụt sáng lòe bay lượn cuối nghĩa trang...

8. Tôi thờ dài. Một tiếng thờ dài nhẹ như thoáng gió phát ra từ lồng ngực trống không... *Tôi đã sống một đời cô đơn và ngu ngơ, giờ đây bị kẹt lại nơi này, vẫn lơ ngơ, vẫn vô định, u hồn cô đơn lạnh lẽo không tìm lại được những người thân...* Ai cũng muốn khép lại một trang đời. Ai cũng muốn nỗi đau của mình được tan đi trong thanh thần :

Nước mắt Má tôi đã ngưng chảy. Đôi mắt đau khổ đến trông mắt bạc màu giờ đây đã đầy vẻ bình an nơi cõi khác.

Tiếng chắt lười Thạch Sùng của Ba tôi trước khi nhắm mắt không còn tích tụ trong đau thương và tiếc nuối, mà khỏa trong yên bình với ý nghĩ dù có giữ lại được gì, khi ra đi vẫn hoàn tay trắng...

Sự đau đớn khi bị hành hạ thể xác của cháu tôi, của anh tôi, giờ có lẽ hai người cũng quên hết rồi... Tôi lại nghe tiếng cười thảng bé giòn tan, nụ cười má lúm đồng tiền và hai mắt tròn vo nghiêng nghiêng hóm hỉnh. Lại thấy đôi mắt anh tôi nheo nheo sáng ngời và khóe miệng xé lên đầy vẻ giễu cợt vì bây giờ đã xem mọi chuyện nhẹ tênh như mây trời...

Còn tôi thì sao nhỉ? Freud từng nói "Death is the door to a better life, the oldest strongest and most insistent wish of mankind". Cái chết mở ra một cuộc đời mới tốt đẹp hơn sao? Vậy sao tôi mãi vẫn loay hoay nơi này, giữa ánh sáng rực rỡ của dương trần và bóng tối nghiệt ngã chốn âm cung, không khí chung quanh sao đặc quánh, ẩm đạm và u tịch đến vậy, lòng xám xịt nặng nề và khuôn ngực như đá đeo, nước mắt tự bao giờ vẫn chưa thôi ràn rụa, trái tim khép chặt đang trào tuôn những giọt đau đớn nhân gian... Ôi, làm sao rời xa được chốn phàm trần nhiều tội, nghiệp, để trở về núi vắng làm thinh không...

Vấn dư hà sự thê bích san,
Tiểu nhi bất đáp tâm tự nhiên.
Đào hoa lưu thủy yếu nhiên khứ,
Biệt hữu thiên địa phi nhân gian.
(Lý Bạch - Sơn trung vấn đáp)

Người hỏi ta sao luyến non ngàn
Hồn sơn khách chỉ biết cười khan
Hoa rừng còn biết trôi về núi
Một cõi đi về lánh nhân gian...
(Toại Khanh dịch)

Tôi thực sự cần có một lòng bao dung. Tôi thiếu sự lãng quên những gì cần quên lãng. Nhưng lòng vẫn dần vật ý nghĩ những kẻ gieo khổ đau chưa đủ chân tình và lòng hối cải để được bao dung. Còn những gì đáng lãng quên thì dù không muốn nhớ, sao chúng vẫn hiển hiện đầy ray rứt muộn phiền...

Còn bao nhiêu ngàn năm nữa lưu đầy nơi vùng đất loài người sau khi đã đi qua bao nhiêu lần sóng nước Nại Hà, tôi mới tìm được Tâm-Bình-Yên-và-Lòng-Bồ-Tát để xem loài gian hiểm trí trá như những chúng sinh đồng đẳng, đáng tha thứ, đáng cảm hóa và đáng được thương yêu?

Đức Phật từng nói : "Ai cũng có thể thành Phật".
Nhưng tôi biết, tòa sen mãi mãi không dành cho tôi.

Trần Cẩm Quỳnh Như